Татар гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен татар теленнән республика олимпиадасының муниципаль туры сораулары җаваплары 2017-2018 уку елы. 4 нче сыйныф

Үткәрү вакыты - 90 минут
максималь балл - 58

I. Тестлардан берәр дөрес җавапны билгеләгез.

1. Тартык авазларны белдерә торган хәрефләр саны дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)
   а) 13;
   ә) 24;
   б) 28;
   в) 39.

2. Калын сузык авазлардан гына торган мәкальне билгеләгез. (2 балл)
   а) Сөйдергән дә – тел, биздергән дә – тел.
   ә) Күп сүзнең кыскасы яхшы.
   б) Кеше дуслыкта сынала.
   в) Саескан сайраса да сандугач булмас.

3. Хәреф белән аваз саны туры килгән сүзләрдән генә торган рәтне билгеләгез. (2 балл)
   а) егет, вәгъдә, фигыль;
   ә) нефть, сәгать, тәкъдим;
   б) ашъяулык, ятьмә, меңъяфрак;
   в) мөгаен, спектакль, пульс.

4. Мәсәлләрдә, экиятләрдә җәнлекләр һәм кошлар ничек язылганлыгы дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)
   а) баш хәрефтән;
   ә) юл хәрефеннән;
   б) куштырнаклар эченә алынып;
   в) баш хәрефтән һәм куштырнаклар эченә алынып.

5. Татар телендә **В** хәрефенең язылышы дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)
   а) сүз башында гына языла;
   ә) иҗек башында гына языла;
   б) сүз һәм иҗек башында языла;
   в) сүз һәм иҗек ахырында языла.

6. Башка телләрдән кергән сүзләрнең атамасы дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

а) яңа сүзләр;

ә) алынма сүзләр;

б) искергән сүзләр;

в) синонимнар.

7. Ясалма сүзләрдән генә торган рәтне билгеләгез. (2 балл)

а) кульъяулык, көрәк, ата-ана;

ә) агачлык, бозгыч, итәк;

б) бәрәңге, карбыз, тавык;

в) аккош, урман, аш-су.

8. Калын хәрефләр белән бирелгән исемнең килеше дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Татлы тел ***еланны*** *да өненнән чыгарыр.* (Мәкаль)

а) баш килеш;

ә) иялек килеше;

б) төшем килеше;

в) чыгыш килеше.

9. Җөмләдәге фигыльнең заманы һәм зат-сан кушымчалары дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Татлы тел тимер капканы да ачар. (Мәкаль)

а) хәзерге заман, III зат берлек санда;

ә) үткән заман, III зат күплек санда;

б) киләчәк заман, II зат берлек санда;

в) киләчәк заман, III зат берлек санда.

10. Җөмләдәге калын хәрефләр белән бирелгән фигыльнең үзенчәлекләре дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Исем кешене ***бизәми****, кеше исемне бизи.* (Мәкаль)

а) хәзерге заман хикәя фигыль, барлыкта, III зат берлек санда;

ә) хәзерге заман хикәя фигыль, юклыкта, III зат берлек санда;

б) киләчәк заман хикәя фигыль, юклыкта, III зат берлек санда;

в) хәзерге заман хикәя фигыль, юклыкта, II зат берлек санда.

II. Башыгызны эшләтегез.

Сузык авазга башланган һәм сузык авазга тәмамланган сүзләрдән генә торган “Ял көне” дип аталган текст төзеп языгыз. Барлыгы 10 җөмлә һәм алар җәенке булсын. (10 балл)

III.Теоретик бирем.

Тамыр һәм ясалма сүзләр турында белгәннәрегезне языгыз. (10 балл)

IV. Гамәли-иҗади бирем.

1. ***Балыкчылар*** сүзенә аваз-хәреф анализы ясагыз. (5 балл)
2. Аны сүз төзелеше ягыннан тикшерегез. (3 балл)
3. Балыкчы турында 12-15 җөмләдән торган бәйләнешле текст языгыз. (10 балл)

Текст язуга таләпләр:
- текст төзелеше (башлам, төп өлеш, йомгаклау);
- җөмләләр дөрес, төзек булырга тиеш;
- язма телнең бай, сурәтле булуына игътибар итәргә;
- орфографик грамоталылыкка игътибарлы булырга.